

د (A) برخه: د ټولني لپاره د کرهني د اهميت او ارزښت پيژندنه
لومړي لوست: د کرهني د تاريخ څرگندول او تشخيص

د زده کوونکو روزنيزي موخي:

- ددې لوست د توضيحاتو په پايله کې به زده کوونکي لاندې موخي او هدفونه ترلاسه کړي:
۱. کرهني يا زراعت تعريف او زراعتي صنعت تشریح کړي.
 ۲. هغه زراعتي پرمختياوې چې د افغانستان د تاريخ په لومړيو کې را مينځ ته شوي دي په گوته او تشخيص کړي
 ۳. د کرهني په ډگر کې مهمې ټيکنالوجي پرمختياوې په گوته او تشخيص کړي.

د لوست لپاره په پام کې نيول شوي وخت: ۲ ساعت
ددې درسي پلان لپاره کمپيوټري پاورپاينټ پروگرام هم چمتو شوي دي.
د سرچينو سپارښتنه: لاندې سرچيني ددې لوست د تدريس لپاره گټوري دي.

Food and Agriculture Organization of the United Nations: Engineering, Technology, and
Resources http://www.fao.org/waicent/st/level_1.asp?main_id=15

د سامان آلاتو، وسايلو او اړينو تجهيزاتو لوست:

سپني پاني د ليکلو لپاره
پراجکتور
شفاف سلايدونه
پاور پاينټ سلايدونه
د زده کوونکو د کاري پانو کاپي
يو شې، چې عجيب او غريب وي.

اصطلاحات: پدې لوست کې لاندې اصطلاحات بيان او تشریح شوي دي:

Agriculture industry کرهنيه يا زراعتي صنعت
Agriculture کرهني يا زراعت
Agribusiness زراعتي تجارت
Aquaculture اوبو لاندې کرهني (کب پالنه)
Biotechnology د زبست پيژندنې ټيکنالوجي
Domestication اهلي يا کورني کونه
Farming کرکيله يا کبنت
Forestry د ځنگلاتو ساينس يا ځنگل پوهنه

Hybridization دوه رگه کونه هیبرید پالنه
Inventions اختراعات
Natural resources طبیعی سرچینی
Ornamental horticulture تزئینی (بناستی) باغداری
Pesticides د آفاتو ضد کیمیاوی درمل
Suburban farming په نیمه ښاري سیمو کې کرکله او کرهنه
Technology ټیکنالوجی

په زړه پوری میتود او کرنلاره: له په زړه پوري میتود څخه کار واخلې تر څو زده کوونکي د لوست د جذبولو لپاره چمتو کړی، ښوونکي اکثرأ د ټولګي او د زده کوونکو د شرایطو سره سم د لوست میتودلوژی برابرې لاندی میتود کیدای شی یو له دغو ممکنه میتودونو څخه وشمیرل شی.

یو زده کوونکی غوره کړی چی د خرڅوونکی رول او ونډه ترسره کړی. له دغه زده کوونکی څخه غوښتنه وکړئ تر څو خپلو ټولګیوالو ته قناعت ورکړی چی دغه شی (عجیب او غریب شی) خرڅ کړی، پده اړه چی دغه شیان چیرته او څه وخت جوړ شویدی هیڅ معلومات مه ورکوی. کیدای شی داسی معلومات چی دغه شیان د څه لپاره کارول کیری ټولګیوالو ته وړاندی کړی ولی هیڅکله نور معلومات مه ورکوی. کله چی زده کوونکو د خرڅلاو په اړه خبری خلاصی کړی، نو بحث پدی اړه چمتو کړی چی د تولید د جوړیدو نیټه څومره اهمیت او ارزښت لری، لاندی پوښتنی پدغه بحث کی مطرح کیدای شی.

آیا ددغه شی خرڅول ستونځمن کار ؤ؟ ولی ستونځمن ؤ او ولی ستونځمن نه ؤ؟

کوم معلومات پدی اړه ګټور ثابتیدای شو؟

آیا چاته قناعت ورکول شو تر څو دغه عجیب شی (widget) واخلی. تاسو څه غوښتل چی ددغه تولید په اړه پوه شی؟

د محتویاتو لنډیز او د لوست استراتیژی.

لومړی هدف: کرهنه یا زراعت تعریف او زراعتی صنعت تشریح کړی.

د زده کوونکو لخوا وړاندوینه: کرهنه څه شی؟ کرهنیزه صنعت د نړیوالو په ژوند څرنگه اغیزه کولای شی؟

I. زراعت (*Agriculture*) د نباتاتو د کښت او د څارویو د پالنې ساینس او علم ته ویل کیږی.

(الف) کرهنیزه صنعت (*agriculture industry*) د څارو، پوښاکو او سر پناه د چمتو کولو لپاره ټولو اړینو فعالیتونو ته ویل کیږی. همدارنگه زراعتی صنعت کرهنیزه او غیر کرهنیزه فعالیتونه ته ویل کیږی.

۱. زراعتی تجارت (*Agribusiness*) ټولو غیر زراعتی فعالیتونو ته ویل کیږی. د زراعت دوه

عمده تجارتي برخې په لاندې توګه دی:

(الف) اکمالات او خدمتونه

i. د اکمالاتو بیګه لکه په بزګرانو باندې د غنمو او سامان آلاتو خرڅول.

ii. د خدمتونو بیګه لکه د څړوبونې د سیستمونو جوړول، له مزرعی څخه د

پراسس تر ځایه د تولید ټرانسپورټ او داسې نور.

(ب) پراسس او بازار پیدا کونه (*Processing and marketing*)

i. د زراعتی تجارت پراسس بیګه لکه د څرمن دباغی او له منی څخه د ساس

جوړونه.

ii. د زراعتی تجارت د بازار پیدا کونکی بیګه دا کیدای شي چې بادام پر

مستهلکینو خرڅ شي یا د ترویج او بسته بندې لپاره مواد چمتو شي.

۲. په کرکيله یا کرهنه (*Farming*) کې ځمکه او نور طبیعي سرچینې د نباتاتو د کرلو او د

څارویو د پالنې لپاره کارول کیږی. د کرکيلي نوري بیلګې او مثالونه عبارت دي له:

(الف) له ښارونو څخه دباندي کرهنه یا په نیمه ښاری سیمو کې زراعت (*Suburban*)

farming) دغه ډوله کرهنه په مسکوني سیمو کې کوچینې ځمکې او نباتاتو او

څارویو د تولید لپاره کاروي او ورڅخه ګټه اخلي.

i. له ښار څخه بهر د کښت او کرکيلي بیلګې او مثالونه عبارت دي د آبادي او

تعمیراتو په څنګ او څنډه کې د مټرو ونو له کښینولو څخه یا د بام د چت

په سر کوچینې باغچې.

(ب) په اوبو کې کرهنه (*Aquaculture*) یا کب پالنه

i. د کب پالنه او د نباتاتو لکه تره تیزک او یو ډول ونه د (chestnuts) په نوم هغه تولیدات دي چې له اوبو څخه لاس ته راځي.

(پ) ځنګل ساتنه (*Forestry*) د ونو له تولید او له هغوي څخه د کټي اخستني څخه عبارت دي چې د ځینو شیانو لکه کاغذ، میز او څوکیو جوړولو لپاره کارول کیږي.

(ت) همدارنګه ویلای شو چې کرهنیزه صنعت ډیر داسې شیان وړاندې کوي چې د خلکو د ژوند په بنسټيزوالي او رفاه کې ورڅخه ګټه اخستل کیږي.

i. **تزینې باغواني (*Ornamental horticulture*)** د بنایست او سینګار لپاره د نباتاتو له تولید څخه عبارت دي.

(الف) د تزینې نباتاتو بیلګه کیدای شي پاني، وني، بوتې او گلان وي.

(ب) له دغو نباتاتو څخه د تعمیراتو د شاوخوا او د سیمو د بنایست لپاره کار اخستل کیږي.

ii. **طبیعي سرچینې (*Natural resources*)** ټولو هغو شیانو ته ویل کیږي

چې په طبیعت کې پیدا کیږي لکه ژوندی موجودات (حيوانات او نباتات) هوا، اوبه، خاوره، معدنونه او داسې نور.

(الف) داسې زراعتی تجارتي ادارې او دولت ارګانونه شته چې ددغو منابعو ساتنه کوي.

(ب) هغه فعالیتونه چې دغه ادارې یې تر سره کوي هغه له بزګر سره مرسته ده تر څو خاوره تخریب نشي یا خلکو ته عامه پوهاوی ورکول کیږي چې له طبیعي سرچینو څخه په کوم ډول ګټه اوچته کړي.

**** ددی لپاره چې له زده کوونکو سره د لوست ددغې موخې په هکله ښه مرسته شوی وی د پاورپاینټ له تشریحاتو څخه دی ګټه واخستل شي تر څو زده کوونکو ته زراعتی تجارت (کار او بار) ښه تشریح او توضیح شي. پر یو کاغذ باندې له زده کوونکو څخه پوښتنه وکړي چې نور داسې زراعتی تجارتونه په ګوته کړي چې پدغو کټګوریو کې راتلای شي (جنسون، خدمتونه، پراسس او بازار پیدا کوونه) کله چې د زده کوونکو معلومات وړاندې کیږي تاسو کوښښ وکړئ تر څو د کرهڼې تر مینځ او د زراعتی تجارت تر مینځ توپیر ښه واضح شي. او پدی موضوع باندې باید ټینګار وشي.**

دوهم هدف: هغه زراعتی پرمختیاوی چی د افغانستان د تاریخ په لومړیو وختونو کی را مینځ ته شوی په گوته او تشخیص کړی.

د زده کوونکو لخوا وړاند وینه: کومو لومړنیو انکشافاتو او پرمختیاو په ننی کرهنه باندی اغیزه کړیده؟

*** ددی لپاره چی زده کوونکو پر مقصد باندی ښه تسلط او واک پیدا کړی، له هغوی څخه غوښتنه وکړی تر څو لاندی تشریح شوی دنده بشپړه کړی، وروسته پر هغو شیانو چی زده کوونکو کشف کړی بحث او خبری وکړی.**

له زده کوونکو څخه غوښتنه وکړی تر څو د پوښتنو داسی یو لست چمتو کړی چی له والدینو، خپلوانو او یا نورو مشرانو څخه یی د سپیناوی او وضاحت غوښتنه وکړی. پوښتنی باید له کرهنی سره تړاو ولری. احتمالی پوښتنی کیدای شی دا وی:

۱. کله چی تاسو ځوانان وی خوراک او پوښاک مو څرنگه لاس ته راوړل؟
۲. آیا داسی څوک پیژنی چی کښت ولری، یا په کښت کی کار وکړی؟
که چیری ځواب نه وی، نو پوښتنه وکړی چی آیا داسی خلک مو لیدلی چی په پتیو (مزرعو) کی کار کوی؟ آیا دغه خلک چی کله په مزرعو کی کار کوی ستاسو له کارو څخه چی په ځوانی کی مو ترسره کول توپیر کوی؟ څرنگه؟
۳. آیا هغه د کرهنی د کارونو په اړه کیسه کړیده؟ آیا د هغه دا اوسنی زراعتی کار له پخوانی کار څخه توپیر کوی؟
۴. آیا د میوو ونی یا خسته لرونکی میوی ستاسو کور ته نژدی شته؟ آیا داسی یو وخت مو په یاد دی چی دلته دغه ونی نه وی موجودی؟ آیا دغو ونو د غذایی توکو ډول چی تاسی یا ستاسی گاوندی یی خوری بدلون ورکړی؟
۵. آیا تاسی په یاد لری چی دلته زراعتی تجارت نه موجود، خو اوس دلته فعالیت کوی؟

دغو پوښتنو ته د ځوابونو په لړ کی د افغانستان د کرهنی د تاریخ په اړه بحث ته لاره خلاصه کړی، کیدای شی لاندی پوښتنی له زده کوونکو څخه وشی:

۱. په تیرو وختونو کی د کرهنی د کار په اړه څه پوه شوی؟
۲. زراعتی کار او بار څرنگه انکشاف او بدلون وموند؟
۳. هغه لاری چی مصرف کوونکو د هغو په وسیله خواره تر لاسه کول څرنگه بدلون وموند؟

دریم هدف: د کرهنی په ډگر کی مهمی ټیکنالوجی پرمختیاوی په گوته او تشخیص کړی.
د زده کوونکو لخوا وړاند وینه: د کرهنی په ډگر کی د ټیکنالوجی مهمی پرمختیاوی کومی دی؟

- III. که چیری د کرهنی ټول تاریخ ته پاملرنه وشی نو دا په گوته کیری چی دتاریخ په هر پړاو کی په کرهنه کی ټیکنالوجیکی انکشافات او پرمختیاوی را مینځ ته شوی دی. دغو پرمختیاوی د کرهنی صنعت ته په پراخه توگه بدلون ورکړ.
- (الف) **ټکنالوجی (Technology)** د نوو اختراعاتو څخه په کارونو او ژوند کی گټه اخستلو ته ویل کیری. **اختراع** څه ته ویل کیری؟ د کار د ترسره کولو لپاره هری نوی آلی، تولید او لاری ته اختراع ویل کیری.
- (ب) په کرهنه کی ستر ټیکنالوجیکی پرمختگونه عبارت دی له:

۱. د کره نيزه نباتاتو لپاره په زراعتي تناوب کې پرمختگ او انکشاف.
 - (الف) زراعتي تناوب خاوره په بڼه حالت او بنديراز والي کې ساتي.
 - (ب) زراعتي تناوب، داسې ترسره کيږي چې يو ځل وابه لرونکي نبات (چې ډير نايټروجن ته اړتيا لري) کرل کيږي او له هغه وروسته د لوييا د کورني حبوبات (legume) کرل کيږي (چې نايټروجن برابروي) کرل کيږي. يوه بڼه بيلگه يې د غنمو او لوييا کره نه کيدای شي.
۲. جيترو تول (Jethro Tull) د بذر ماشين ته وده او انکشاف ورکړ.
 - (الف) د بذر دغه ماشين تخم په قطارونو کې بذروي.
۳. ايلي ويتني (Eli Whitney) د پنبې پاکوونکي ماشين اختراع کړ.
 - (الف) دغه ماشين له غوزي څخه پوست باسي، تخمونه لري کوي چې په نتيجه کې د پنبې سپنسي يا الياف لاس ته راځي.
۴. سايرس ميککارميک (Cyrus McCormick) د ريبلو ماشين اختراع کړ.
 - (الف) دغه ماشين محصولاتو له نباتاتو څخه وروسته له دې چې پاڅه شي لري کوي.
۵. د لومړي ځل لپاره پطرولي انجن ټراکتور را مينځ ته شو.
 - (الف) دغه ټراکتورونه په مزرعو کې درانه وسايل کش کوي، لکه د بذر ماشين.
۶. بيوتکنولوژي (**Biotechnology**)، هغه علم يا ساينس چې اورگانيزم يا د هغوی چاپيريال ته بدلون ورکوي يا له اورگانيزم څخه توليدات لاس ته راوړي بيلگي او مثالونه يې په لاندې توگه بيانوي:
 - (الف) دوه رگه کول (**Hybridization**) دوه بيلابيل نباتات چې ديوې نوعې څخه وي سره يوځای (جفت) کيږي. دغه انکشاف د جوارو او نورو نباتاتو نوع (species) اصلاح کړی، دا د بيوتکنولوژي لومړنی ډول و،
 - i. د دوه رگه کونې په نتيجه کې د دغو نباتاتو حاصلات زيات شول.
 - ii. ځيني نباتات يې د آفاتو او ناروغيو په وړاندې غښتلي او پايداره کړل.
 - (ب) ژينيتيکي انجنيري (**Genetic engineering**) او نوري پر مخ تللي ميتودونه د نباتاتو او حيواناتو په اصلاح کې وکارول شول.
۷. د نويو کيمياوي دواگانو انکشاف او پرمختيا لکه (**pesticides**) چې د نباتي ناروغ، حشراتو او هرزه وېشو په کنټرول او اداره کې کارول کيږي.
 - (الف) د آفاتو ضد کيمياوي درمل (**pesticides**) شامل دي پر:
 - i. (Herbicides) د هرزه وېشو د کنټرول لپاره.
 - ii. (Insecticides) د حشراتو د کنټرول لپاره کارول کيږي.
 - iii. (Fungicides) د ناروغيو د کنټرول لپاره کارول کيږي.
۸. کمپيوټر ايجاد شو چې د کرهني په ډگر کې په پراخه توگه کارول کيږي.
 - (الف) له کمپيوټر څخه د بيلابيلو موخو لپاره گټه اخستل کيږي، د بيلگي په توگه يو بزگر کولای شي د خپل زراعتي تجارت راکړه ورکړه ياداشت کړي. مثلاً لگښتونه، عايد، گټه او خساره او داسې نور مطالب شته چې ورباندې بحث کيږي.
 - (ب) ځيني کمپيوټرونه ځانگړي سيستمونه او پروگرامونه لري لکه (GPS) دغه سيستم بزگر ته دا ښکاره کوي چې د مزرعي کومه برخه بڼه توليد ورکوي او د خاورې ځانگړتياوې يې څه شي دي.

**** ددی لپاره چی زده کونکو د لوست پر مقاصدو باندی بڼه حاکمیت او تسلط پیدا کری، هغوی پر پنځه گروپونو باندی وویشی او هر یوه گروپ ته جلا او بیله موضوع غوره کری. موضوعات دادی : ۱- د زراعتی تناوب سیستمونه. ۲- د سامان آلاتو اختراع. ۳- بیوتکنولوجی. ۴- د آفاتو ضد کیمیاوی داروگان. ۵- کمپیوترونه. هر گروپ باید لاندی پوښتنی چی له موضوع سره تراو لری د یو کاغذ پر مخ ولیکی. دغو پرمختگونو پر کرهنه باندی څرنګه اغیزه وکړه؟ ددغی ټیکنالوجی ګټی څه شی دی؟ آیا دغه ټیکنالوجی کوم زیانونه هم لری؟ دا مثالونه په ګوته کری چی د زراعتی کاروباری څرنګه له ټیکنالوجی څخه کار اخلی؟ کله چی هر گروپ خپل کار په گروپی شکل بشپړه کری، نو هر گروپ دی خپل معلومات له ټول ټولګی سره ګډ او شریک کری.**

د لوست بحث پدغه پوښتنه سره پای ته ورسوی: سره ددی چی له دغی ټیکنالوجی څخه په پراخه توګه ګټه اخستل کیږی، ددغی ټیکنالوجی احتمالی اغیزی به د افغانستان د کرهنی په صنعت باندی څه شی وی؟

بیا کتنه او لنډیز: ددی لپاره چی د زده کونکو درک او فهم د لوست د محتویاتو په اړه په شفاهی توګه معلوم شوی وی، نو د لوست د هر هدف لپاره پوښتنی چمتو کری او له هر زده کونکو څخه پوښتنه وکړی. کله چی پوښتنو ته ځوابونه بشپړ شول نو LS1-1 مشق او تمرین هم باید تکمیل شی.

تطبیق او عملی کول: ددغه لوست تطبیق کیدای شی د لابراتواری پانو د بشپړه کیدو له لاری ترسره شی. لابراتواری پانه ددی سند سره ضمیمه ده. د اختراع کونکو د معلوماتو پانه – LS:1-1

ارزیابی: نمونه د تحریری ازموینی لپاره پوښتنی جوړی شویدی تاسی د اړتیا پر اساس کولای شی نوری پوښتنی هم ور علاوه کری.

بیلګه ایزه ازموینی ته ځوابونه

لومړي برخه: تطابق (برابرول)

1=h, 2=a, 3=b, 4=c, 5=f, 6=d, 7=i, 8=g, 9=e

څو ګونی انتخابونه

1=a, 2=c, 3=b

دوهمه برخه: پوره کول

۱. کور، کالی ډوډی

۲. پراسس

۳. تزینی باغوانی

دریمه برخه: لنډ ځواب

۱. له ښارونو څخه دباندي کرهنه يا په نيمه ښاری سيمو کی زراعت (*Suburban farming*) دغه ډوله کرهنه په مسکوني سيمو کې کوچني ځمکي او نباتاتو او څارويو د توليد لپاره کاروي او ورڅخه گټه اخلي.
۲. ځوابونه کيدای شي توپير وکړی.
۳. ځوابونه کيدای شي توپير وکړی .

امتحان
د کرهني تاريخ په گوته کړئ

بیلگه ایزه ازموینه

نوم: _____

لومړي برخه: تطابق (برابرو)

(الف) زراعت	(ت) طبیعي سرچینې	(چ) دوه رگه کونه
(ب) ایلې ویتني	(ث) ځنگلات	(ح) د آفاتو ضد کیمیاوی درمل
(پ) اهلی کونه	(ج) کب پالنه	(خ) زراعتی کار او بار

- _____ ۱. د دوه بیلابیلو تخمونو اصلاح چی عین نوعی څخه وی
- _____ ۲. د نباتاتو د کرهني او څارویو پالنی علم او ساینس.
- _____ ۳. این شخص ماشین پنبه پاک کن را اختراع نمود. دغه شخص د پنبی پاکولو ماشین اختراع کړ.
- _____ ۴. د انسانانو دگتی لپاره د څارویو اهلی کول.
- _____ ۵. تر اوبو لاندی کرهنه په ځانگړی توگه ماهی پالنه او ساتنه.
- _____ ۶. اورگانیزم، معدنیات، خاوره، اوبه ، هوا او خاوره.
- _____ ۷. د کرهني په صنعت کي غیر مزرعه یي فعالیتونه او کړني.
- _____ ۸. د آفتونو د کنترول لپاره کیمیاوي داروگان.
- _____ ۹. د ونو تولید او له هغو څخه گټه او استفاده اخستل.

څو گونه انتخاب

لارښونه: مناسبه کلمه په خالي ځای کي ولیکئ.

_____ ۱. هغه زراعتي کار او بار چي کرهنيزه سامان آلات له خرڅلاو سره سر او کار لري عبارت دي له:

(الف) د توکو چمتو کول	(پ) د کار او بار پروسه
(ب) خدمتونه	(ت) بازار پیدا کونه

_____ ۲. هغه زراعتي کار او بار چي بادام له مزرعي څخه د بسته بندي تر سيمي انتقالوي عبارت دي له:

(الف) د توکو چمتو کول	(پ) پروسه
(ب) کرهنيزه خدمتونه	(ت) بازار پیدا کونه

_____ ۳. هغه زراعتي کار او بار چي مات شوي سامان آلاتونه بیا رغوي عبارت دي له:

(الف) د توکو چمتو کول	(پ) پروسه
(ب) کرهنيزه خدمتونه	(ت) بازار پیدا کونه

دوهم برخه: پوره کول (تکمیل)

لارښوونه: یوه یاڅو کلمې د لاندې جملو د پوره کولو لپاره وړاندې کړئ

۱. زراعتی صنعت له ټولو هغو پروسو څخه عبارت دی چې _____ او _____ مشتری یا مستهلکینو ته برابروی.
۲. دکرهڼی د کار او بار یوه برخه _____ په نوم یادېږی چې له یوه تولید څخه بل تولید لاس ته راوړی لکه له منی څخه مربا او ساس .
۳. د کرهڼی یوه برخه د _____ په نوم یادېږی چې بنایستی او ترنینی نباتات تولیدوی.

لنډ ځواب

لارښوونه: لاندې پوښتنو ته په بشپړه توګه ځوابونه چمتو کړئ.

۱. په نیمه بناری سیمو کی کرهڼه او زراعت څه مطلب لری؟
۲. د افغانستان د کرهڼی تاریخ توضیح او تشریح کړئ.
۳. کومی ټیکنالوجی په کرهڼه او زراعت باندی ستره اغیزه درلوده؟ دغی پوښتنی ته په تفصیل سره ځواب ورکړئ.

د لابراتوار پاڼه

LS: 1-1

د مخترع د معلوماتو پاڼه

لومړۍ برخه

لارښوونه: لاندې پوښتنو د هغو اختراعاتو په رڼا کې بشپړه کړی چې په ټولګۍ کې ورباندې بحث او خبرې کړيدي.

د اختراع نوم: _____

د اختراع موخه: _____

ددغه اختراع اغیزه پر کرهنه باندې توضیح کړئ.

آیا له دغې اختراع څخه نن ورځ کار اخستل کېږي؟ _____

هغه تغیرات او بدلونونه تشریح کړی چې کیدای شو د اختراع د لارښوونو په برخه کې اغیزناکه واقع شوی وای.

دوهمه برخه

لارښوونه: خپل معلومات د انټرنیټ یا د ترویج له متخصص څخه تر لاسه کړی، وروسته بیا لاندې پوښتنو ته ځوابونه برابر کړئ. په یاد وساتئ هغه اختراع پدغه تمرین کې باید ذکر شوی چې د افغانستان په کرهنه کې له هغه څخه ګټه اخستل کېږي.

د اختراع نوم: _____

د مخترع نوم: _____

د اختراع نیتیه: _____

داختراع موخه: _____

ددغه اختراع اغیزه پر کرهنه باندی توضیح کری.

هغه تغیرات او بدلونونه تشریح کری چی کیدای شو د اختراع د لاینه کیدو په برخه کی اغیزناکه واقع شوی وای.

..